

Lars Bisgaard sandsynliggjorde i 1996 (Gildernes religiøse rolle i det middelalderlige Svendborg), at Svendborgs byhistoriker Bro Jørgensen tog fejl, når han i sin købstadshistorie antager at St. Knuds-gildet i Svendborg gik ind kort tid efter 1450. En antagelse som Helle Reinholdt ifølge Bisgaard siden overtog i "Middelalderbyen Svendborg", 1992. Bisgaard henviser til alterlisten 1537. (RA. Regnskaber ældre end 1559. 10A, pk 26 (gl. pk. 49) Regnskab over stiftsgodset på Fyn, læg 4). Det nævnte regnskab viser nemlig klart, "at der (1537) fandtes et Knudsalter i Vor Frue kirke, som oppebar årlige indtægter fra skænket eller på anden måde erhvervet jordegods". Bisgaard spørger derfor: "Hvorfor skulle gildet være gået ind, hvis dets alter bestod?"

Af nævnte alterliste fremgår, at "efterskrevne ligger til Sankt Knuds alter: Item har Hans Skriver en ejendom skylder 6 mark, item 1 hus som Hr. Jep Skytte ibor skylder 6 mark."

Ved læsningen af teksten er der åbenlyse problemer. Det er således måske ikke umiddelbart indlysende, at der står Hans Skriver, i anden sammenhæng har jeg tolket det som Hans Reffs ejendom, men af dokument fra 1532 fremgår dels at Hans Reff på det tidspunkt var død og dels at hans gård lå til St. Gertruds alteret i Svendborg Nicolai kirke.

Så min konklusion er, at der må være tale om Svendborgs borgmester før og under borgerkrigen 1534-36, Hans Skriver, hvilket ifølge samme alterliste passer fortrinligt med at han også står opført med en jordskyld til Kalentealteret i Vor Frue kirke på 4 mark.

Da kong Christian III definitivt efter en belejring af København kunne udråbe sig selv som sejrherre i borgerkrigen 1534-36, kom det til et opgør med taberne i konflikten, borgere og bønder, men især landets katolske biskopper blev berørt. De blev alle i sommeren 1536, da kongen gennemførte reformationen, arresteret, og sønnen fra Hvidkilde, den sidste katolske biskop i Roskilde stift, Joachim Rønnow, overlevede ikke sit fængselsophold. Efter forbløffende kort tid viste kongen dog nåde, og mange af de, der ikke var blevet et hovede kortere, blev genindsat i deres gamle poster, som vi har set det ske i Svendborg med borgmester Hans Skriver, rådmændene Claus og Peder Bang samt Peder Mogensen m.fl.

I Nyborg var Søren Riber "rømt af riget", hvorfor hans gård i byen som "forbrudt gods" tilfaldt kronen. Om denne gård handler et dokument indført i Registre o.a. Landet 1546-52 (RA), folio 339b,340a, hvor kongen overdrager brugsretten til lensmanden på Nyborg slot Frands Brockenhuus, efter at denne havde indløst et pantebrev i gården.

For Hans Skrivers vedkommende skete noget tilsvarende for af Tegnelser o.a. Lande, nr. 1 (1535), folio 67a, fremgår at Jacob Brockenhuus "til Thitzelholt af Vaben" i "et Breff .. att Ko. Mt. haffr vndt och tilladt att epth thij hans sedegord er affbrend och nederbrodt for K. Mt. skyld, att hand maa beholle thend gord liggends vdj Wixtrup i Gudme Herit som hand nu er indflyt vdj, och hörde Hans Schriffr till och er nu forfalle tiill Kronen for forbrot godz, och thend met all syn rette tilliggelsse nyde bruge och beholle". Den her omtalte ejendom sættes normalt i forbindelse med den nuværende Vejstrupgård.

Spørgsmålet er så om borgmester Hans Skrivers "forbrudte ejendom" i Vejstrup er identisk med den ejendom han står opført med 1537 som hørende til Knudsalteret i Vor Frue kirke i Svendborg? Bemærkelsesværdigt er det i hvert fald at Hans Skrivers ejendom ikke medtages i 1541 i "Fundatsbrev paa Præsterenten til Vor Frue Kirkes Tjenere", hvorimod vi 1540 får den oplysning at Jep Skytte er skråpræst for Svendborg Sankt Knuds gilde. Skråpræst dvs., hvis bestilling iblandt andet var at opløse skråens (gildets vedtægter) hver gang gildebrødrene samledes. Og 1541 hedder det videre: "Oc effther Her Jep Skyttis Død, skal tilleggis Capellanen den

rente, som nu ligger aff rette til Sancti Canuti alter i samme vor Frue kirke."